

शिक्षण कार्यविधि

३. विद्यार्थी छनोट कार्यविधि :-

विद्यार्थी छनोट गर्दा निम्न प्रक्रियामार्फत् गरिनेछ ।

- (क) कक्षालाई उच्च, मध्यम र आधारभूत तहमा वर्गीकरण गरी सोहीबमोजिम विद्यार्थीहरू छनोट गरिनेछ ।
- (ख) विद्यार्थी छनोट गर्दा कम्युनिस्ट आन्दोलनमा क्रियाशील नेता-कार्यकर्तालाई प्राथमिकता दिइनेछ ।
- (ग) आधारभूत तहको कक्षामा निम्नानुसारका विद्यार्थीहरू सहभागी हुनेछन् ।
 - कम्युनिस्ट पार्टीका स्थानीय तहका पदाधिकारी र सदस्यहरू
 - जनवर्गीय संगठनका जिल्ला तहका पदाधिकारी र सदस्यहरू,
 - मार्क्सवाद पढ्न चाहने आधारभूत तहका विद्यार्थी, पेशाकर्मीहरू ।
- (घ) मध्यम तहको कक्षामा निम्नानुसारका विद्यार्थीहरू सहभागी हुनेछन् ।
 - कम्युनिस्ट पार्टीका जिल्ला तहका पदाधिकारी र सदस्यहरू
 - जनवर्गीय संगठनका केन्द्रीय पदाधिकारी र सदस्यहरू,
 - मार्क्सवाद पढ्न चाहने मध्यम तहका विद्यार्थी, पेशाकर्मीहरू,
 - मार्क्सवादप्रति जिज्ञासु बुद्धिजीवीहरू ।
- (ङ) उच्च तहको कक्षामा निम्नानुसारका विद्यार्थीहरू सहभागी हुनेछन् ।
 - कम्युनिस्ट पार्टीका केन्द्रीय सदस्यहरू
 - जनवर्गीय संगठनका केन्द्रीय पदाधिकारीहरू,
 - मार्क्सवादी दर्शनबारे मध्यम ज्ञान राख्ने बुद्धिजीवी/पेशाकर्मीहरू
 - मार्क्सवाद पढ्न चाहने अन्य सबै व्यक्तिहरू ।
- (च) संगठनको तहका आधारमा मात्र सहभागीको क्षमता मापन हुन नसक्ने भएकाले व्यक्तिको क्षमतालाई पनि विद्यार्थीको वर्गीकरणको आधार बनाइनेछ ।
- (छ) कक्षा लिनुपूर्व सबै सहभागीहरूले तोकिएको शुल्क भुक्तानी र तोकिएको आचारसंहिता पालना गर्ने प्रतिवद्धता व्यक्त गर्नुपर्नेछ ।
- (ज) सहभागी विद्यार्थीको अभिलेख फाराममा निम्न विषयहरू समावेश हुनेछन् । त्यस्तो फाराम अनलाइन माध्यम वा प्रिन्टेड हुन सक्नेछ ।
 - सहभागीको नाम र ठेगाना
 - सहभागीको सम्पर्क नम्बर
 - सहभागीको पेशा/व्यवसाय
 - सहभागीको सांगठनिक जिम्मेवारी
 - सहभागीको सामाजिक आवद्धता
 - सहभागीको रुचिको विषय र अध्ययन
 - सहभागीले भुक्तानी गर्नसक्ने शुल्कको स्तर
 - सहभागीको मार्क्सवादप्रतिको ज्ञान र बुझाइ
 - सहभागीले आयोजकलाई दिने सुझाव, टिप्पणी वा आलोचना ।

४. पाठ्यक्रम सम्बन्धी कार्यविधि :-

मार्क्सवादी ज्ञान केन्द्रको पाठ्यक्रम सम्बन्धी व्यवस्था तपसिल बमोजिम हुनेछ ।

- (क) केन्द्रीय कार्यसमितिले उच्च, मध्यम र आधारभूत तहको पाठ्यक्रम तयार पारी अध्ययन/अध्यापन गराउनेछ ।

- (ख) जुन स्तरको पाठ्यक्रम तय गरिएको हो, सोही स्तरका प्रशिक्षक र प्रशिक्षार्थीहरु समावेश गरी कक्षा सञ्चालन गरिनेछ ।
- (ग) पाठ्यक्रम निर्धारण गर्ने जिम्मेवारी केन्द्रीय कार्यसमितिको हुनेछ । प्रशिक्षक विभागले पाठ्यक्रममा समयानुकूल संशोधन र परिमार्जनका लागि केन्द्रीय कार्यसमितिलाई सिफारिस गर्न सक्नेछ ।
- (घ) आधारभूत तहको पाठ्यक्रममा दर्शनशास्त्र, मार्क्सवादी राजनीतिक अर्थशास्त्र, वैज्ञानिक समाजवाद, विश्व तथा नेपाली कम्युनिस्ट आन्दोलन र विज्ञान-प्रविधि सम्बन्धी आधारभूत स्तरको विषयवस्तु समावेश हुनेछ ।
- (ङ) मध्यम तहको पाठ्यक्रममा दर्शनशास्त्र, मार्क्सवादी राजनीतिक अर्थशास्त्र, वैज्ञानिक समाजवाद, विश्व तथा नेपाली कम्युनिस्ट आन्दोलन र विज्ञान-प्रविधि सम्बन्धी बहसमूलक सामग्रीहरु समावेश हुनेछ ।
- (च) उच्च तहको पाठ्यक्रममा दर्शनशास्त्र, मार्क्सवादी राजनीतिक अर्थशास्त्र, वैज्ञानिक समाजवाद, विश्व तथा नेपाली कम्युनिस्ट आन्दोलन र विज्ञान-प्रविधि सम्बन्धी अनुसन्धानात्मक सामग्रीहरु समावेश हुनेछ ।
- (छ) आवश्यकता हेरी सामयिक परिस्थिति र मुद्दाका खासखास विषयलाई समेत पाठ्यक्रममा समावेश गर्न सकिनेछ । तर, त्यस्तो सामग्री नियमित पाठ्यक्रम हुने छैन ।
- (ज) खास परिस्थिति र मुद्दामा केन्द्रित रहेर मार्क्सवादी ज्ञान केन्द्रले डिस्कोर्स, प्रवचन र कार्यशालाहरु सञ्चालन गर्न सक्नेछ ।
- (झ) दुई वा दुईभन्दा बढी संस्थासंगको सहकार्यमा संस्थाले कोर्स, डिस्कोर्स, प्रवचन र कार्यशालाहरु सञ्चालन गर्न सक्नेछ ।

५. अध्यापन सम्बन्धी कार्यविधि :-

कक्षामा अध्यापन सम्बन्धी कार्यविधि तपसिल बमोजिम हुनेछ ।

- (क) आधारभूत तहको पाठ्यक्रम बढीमा २९ देखि ३० घण्टाको हुनेछ । उक्त समयलाई विभाजन गरी दर्शन, राजनीतिक अर्थशास्त्र, वैज्ञानिक समाजवाद, इतिहास र विज्ञान-प्रविधिसम्बन्धी कक्षाको पिरियड तोकिनेछ ।
- (ख) एक पिरियडको अवधि बढीमा १.४५ घण्टाको हुनेछ । अध्यापन गर्ने प्रशिक्षकले समयसीमाभित्रै आफ्नो अध्यापन सक्नुपर्नेछ ।
- (ग) अध्यापन गर्ने प्रशिक्षकले नोट, स्लाइड लगायतका प्रशिक्षणको विधि प्रयोग गर्नुपर्नेछ । त्यसको प्राविधिक व्यवस्थापनको काम व्यवस्थापन विभागले गर्नेछ ।
- (घ) अध्यापनको प्रक्रिया दोहोरो शिक्षण विधि अवलम्बन गरिनेछ । सहभागीलाई सम्बन्धित विषयमा केन्द्रित रहेर प्रश्नोत्तर गर्ने समय दिइनेछ ।
- (ङ) प्रत्यक्ष कक्षा र अनलाइन कक्षाको अध्यापन विधि, समय र प्रस्तुतिमा मौलिकता ल्याउने जिम्मेवारी प्रशिक्षकको हुनेछ ।
- (च) प्रशिक्षण विभागले अध्यापन सम्बन्धी थप व्यवस्था गरी लागू गर्न सक्नेछ ।

६. परीक्षा सम्बन्धी कार्यविधि :-

परीक्षा सम्बन्धी कार्यविधि तपसिल बमोजिम हुनेछ ।

- (क) भौतिक रूपमा उपस्थित भएर सञ्चालन गरिने र अनलाइन माध्यमबाट हुने दुवै कक्षाको अन्तिम दिन सहभागीहरुको बुझाइको स्तर मापन गर्ने उद्देश्यले परीक्षा सञ्चालन गरिनेछ ।
- (ख) त्यसरी सञ्चालन हुने परीक्षा लिखित, मौखिक, व्याख्यात्मक र प्रयोगात्मक वा उल्लेखित सबैको मिश्रित विधि पनि हुन सक्नेछ । त्यससम्बन्धी आवश्यक व्यवस्था सुपरीवेक्षण तथा मूल्यांकन विभागले गर्नेछ ।

- (ग) सहभागीहरुलाई सोधिने लिखित, मौखिक वा प्रयोगात्मक प्रश्न २५ देखि ५० पूर्णांकसम्म हुनेछ । दर्शन, राजनीतिक अर्थशास्त्र, वैज्ञानिक समाजवाद, इतिहास र विज्ञान-प्रविधि गरी पाँचवटै विषय प्रश्नपत्रमा समावेश गर्नुपर्नेछ ।
- (घ) प्रश्नहरु लामा र छोटो दुवै प्रकृतिका रहनेछन् । उत्तरमा व्याख्याभन्दा विषयबोधलाई ध्यानमा राखेर मूल्यांकन गरिनेछ ।
- (ङ) प्रश्नको जवाफ दिने समय सुपरीवेक्षण तथा मूल्यांकन विभागले तोक्नेछ । तर, त्यस्तो समय बढीमा ९ घण्टाभन्दा धेरै तोक्न सक्ने छैन ।
- (च) मार्क्सवादी ज्ञान केन्द्रले आफ्नो पाठ्यक्रमको परिधिभित्र रहेर एक प्रश्नपत्र संगालो ९१तगभक्तपथल चबलप० तयार गर्नेछन् । प्रत्येक चरणको परीक्षामा गोलप्रथाद्वारा उक्त संगालोबाट प्रश्नपत्र निकालिनेछ ।
- (छ) कक्षामा ५०% भन्दा कम समय उपस्थित विद्यार्थीलाई परीक्षामा सहभागी गराइने छैन ।
- (ज) परीक्षासम्बन्धी थप व्यवस्था सुपरीवेक्षण तथा मूल्यांकन विभागले गर्न सक्नेछ ।

७. परीक्षाको मूल्यांकन सम्बन्धी कार्यविधि

परीक्षाको मूल्यांकन सम्बन्धी कार्यविधि तपसिल बमोजिम हुनेछ ।

- (क) सहभागीहरुको उत्तरपुस्तिका निरीक्षणको जिम्मेवारी सुपरिवेक्षण तथा मूल्यांकन विभागको हुनेछ ।
- (ख) उत्तरपुस्तिका, मौखिक उत्तर वा प्रयोगात्मक उत्तरको जाँच गर्दा व्याख्याभन्दा विषयको ठोस ज्ञान कति छ भन्ने आधारमा अंक दिनुपर्नेछ ।
- (ग) अनलाइन वा प्रिन्टेड प्रश्नपत्र, मौखिक वा प्रयोगात्मक रुपमा लिइएको परीक्षाको कापी हेर्न चाहने सहभागीलाई उपलब्ध गराइनेछ । तर, आफूबाहेक दोस्रो व्यक्तिको उत्तरपुस्तिका हेर्न दिइने छैन ।
- (घ) नतिजा प्रकाशन गरिसकेपछि उत्तरपुस्तिका मूल्यांकन विभागले कार्यालयलाई हस्तान्तरण गर्नेछ ।
- (ङ) परीक्षाको उत्तरपुस्तिकाको अभिलेख सुरक्षित राख्ने जिम्मेवारी कार्यालय तथा अभिलेख विभागको हुनेछ ।
- (च) परीक्षाको मूल्यांकन सम्बन्धी थप व्यवस्था सुपरीवेक्षण तथा मूल्यांकन विभागले गर्नेछ ।

८. नतिजा प्रकाशन सम्बन्धी कार्यविधि

नतिजा प्रकाशन सम्बन्धी कार्यविधि तपसिल बमोजिम हुनेछ ।

- (क) सुपरीवेक्षण तथा मूल्यांकन विभागले परीक्षा लिएको बढीमा १ हप्ताभित्र नतिजा प्रकाशन गर्नुपर्नेछ ।
- (ख) नतिजा कक्षाका सहभागीहरुबिच मात्र जानकारी गराइनेछ ।
- (ग) नतिजा प्रकाशनका लागि औपचारिक कार्यक्रमको आयोजना गरिनेछ । उक्त कार्यक्रममा परीक्षार्थीलाई मात्र समावेश गरेर नतिजा सुनाइनेछ ।
- (घ) प्रकाशित नतिजा अंक र प्रतिशत दुवैमा राखिनेछ ।
- (ङ) नतिजाको हबहु लिखित कापी सार्वजनिक गरिएमा त्यसलाई अनुशासन उल्लंघनको विषय मानिनेछ ।

९. प्रमाणपत्र, सम्मान र पुरस्कार सम्बन्धी कार्यविधि

प्रमाणपत्र, सम्मान र पुरस्कार सम्बन्धी कार्यविधि तपसिल बमोजिम हुनेछ ।

- (क) परीक्षामा सहभागी विद्यार्थीहरुलाई मार्क्सवादी ज्ञान केन्द्रको तर्फबाट सहभागिताको प्रमाणपत्र उपलब्ध गराइनेछ । त्यस्तो प्रमाणपत्रमा ज्ञान केन्द्रको अध्यक्ष, प्रमुख अतिथि र प्रमुख प्रशिक्षकको हस्ताक्षर हुनेछ । प्रमुख अतिथि र प्रमुख प्रशिक्षकमध्ये एक जना नभएको अवस्थामा संस्थाको महासचिवको हस्ताक्षर समावेश गरिनेछ ।
- (ख) सहभागीहरुको प्रमाणपत्र तयार पार्ने जिम्मेवारी व्यवस्थापन विभागको हुनेछ ।
- (ग) संस्थाको हितका निमित्त काम गर्ने व्यक्तित्व, संस्थाले सम्मान गर्नुपर्ने व्यक्तित्व, कम्युनिस्ट आन्दोलन एवं सामाजिक क्षेत्रका अग्रजहरुलाई संस्थाले आवश्यकता हेरी सम्मान गर्न सक्नेछ ।

- (घ) कक्षामा अध्यापन गराउने प्रशिक्षक र कार्यक्रममा सहभागी अतिथिहरुका लागि समेत प्रमाणपत्र वा सम्मानपत्रको व्यवस्था गर्न सकिनेछ ।
- (ङ) प्रत्येक चरणको कक्षामा सहभागी विद्यार्थी मध्येबाट सबैभन्दा बढी अंक ल्याउने विद्यार्थीलाई उत्कृष्ट विद्यार्थी घोषित गरिनेछ । त्यस्तो विद्यार्थीलाई रु. १,५००/- पुरस्कारस्वरूप उपलब्ध गराइनेछ । तर, कक्षाका लागि तोकिएको आचारसंहिता पूरा नगर्ने विद्यार्थीलाई त्यस्तो पुरस्कार दिइने छैन ।
- (च) प्रत्येक चरणको कक्षामा उत्कृष्ट, द्वितीय, तृतीय र सान्त्वना अंक ल्याउने विद्यार्थीको नाम सार्वजनिक गरिनेछ । ५० जनाभन्दा बढी विद्यार्थी सहभागी भएको कक्षामा द्वितीय हुने विद्यार्थीलाई रु. ८००/- र ७५ जनाभन्दा बढी विद्यार्थी सहभागी भएको कक्षामा तृतीय हुने विद्यार्थीलाई रु. ५००/- पुरस्कार दिइनेछ । तर, कक्षाका लागि तोकिएको आचारसंहिता पूरा नगर्ने विद्यार्थीलाई त्यस्तो पुरस्कार दिइने छैन ।
- (छ) प्रत्येक चरणको कक्षामा सहभागी विद्यार्थी मध्येबाट सबैभन्दा अनुशासित विद्यार्थीलाई लगनशील विद्यार्थी घोषित गरिनेछ । त्यस्तो विद्यार्थीलाई रु. १,०००/- पुरस्कारस्वरूप उपलब्ध गराइनेछ । लगनशील विद्यार्थीले निम्नानुसारको मापदण्ड पूरा गरेको हुनुपर्नेछ ।
- कक्षामा कम्तिमा ८०% हाजिर भएको,
 - परीक्षामा कम्तिमा ५५% अंक ल्याएको,
 - कक्षाका लागि तोकिएको न्यूनतम शुल्क भुक्तानी गरेको,
 - शुल्क तिर्न नसक्ने भएमा कारण खुलाएर पूर्वजानकारी गरेको,
 - आयोजकले तोकेको आचारसंहिता कार्यान्वयन गरेको,
 - भौगोलिक र प्राविधिक कठिनाइका बाबजूद पनि कक्षामा सहभागी भएको,
 - कक्षामा प्रश्नोत्तरमा सहभागी र जिज्ञासु स्वाभावको,
 - महिला, दलित, अल्पसंख्यक वा लोपोन्मुख समुदायको भएमा ध्यान दिने ।
- (ज) उत्कृष्ट, लगनशील, द्वितीय र तृतीय विद्यार्थीलाई पुरस्कारका रूपमा सम्भव भएसम्म सन्दर्भ सूचिमा समावेशमध्येका पुस्तक दिइनेछ ।
- (झ) उत्कृष्ट, लगनशील, द्वितीय र तृतीय विद्यार्थीलाई सहभागिताको प्रमाणपत्रको अतिरिक्त अन्य कुनै प्रमाणपत्र भने दिइने छैन ।

१०. अभ्यास प्रशिक्षणमा सहभागिता सम्बन्धी कार्यविधि

- (क) तपसिलबमोजिमका विद्यार्थीहरु अभ्यास प्रशिक्षणमा सहभागी हुनेछन् ।
- परीक्षामा ६०% भन्दा बढी अंक प्राप्त गरेका विद्यार्थीहरु,
 - लगनशील घोषित भएको विद्यार्थी,
 - अधिल्लो अभ्यास प्रशिक्षणमा अनुत्तीर्ण विद्यार्थीहरु,
- (ख) केन्द्रीय समितिको सदस्य भएको व्यक्ति अभ्यास प्रशिक्षणमा सहभागी हुन चाहेमा उपदफा (क) को मापदण्ड लागू हुने छैन । तर, उक्त कार्यसमिति सदस्यले परीक्षामा भाग लिएर प्रमाणपत्र प्राप्त गरेको भने हुनुपर्नेछ ।
- (ग) उपदफा (क) बमोजिमका विद्यार्थीहरु तोकिएको चरणमा अभ्यास प्रशिक्षणमा सहभागी हुन नसकेमा अर्को चरणको अभ्यास प्रशिक्षणमा सहभागी हुने अवसर प्रदान गरिनेछ ।
- (घ) उल्लेखित मापदण्डभित्र पर्ने सहभागीहरुले ५ देखि ७ दिनसम्मको अभिमुखीकरण कक्षा सञ्चालन गरेपछि मात्र अभ्यास प्रशिक्षणमा प्रस्तुति दिनेछन् ।

११. अभ्यास प्रशिक्षणको मूल्यांकन सम्बन्धी कार्यविधि

अभ्यास प्रशिक्षणको मूल्यांकन सम्बन्धी कार्यविधि तपसिल बमोजिम हुनेछ ।

- (क) दफा (१०) बमोजिमको योग्यता पुगेका विद्यार्थीहरु अभ्यास प्रशिक्षणमा सहभागी हुनेछन् ।
- (ख) अभ्यास प्रशिक्षणको मूल्यांकन गर्ने जिम्मेवारी सुपरीवेक्षण तथा मूल्यांकन विभागको हुनेछ ।
- (ग) अभ्यास प्रशिक्षणका लागि प्रशिक्षार्थीको समय ३० देखि ४५ मिनेटसम्मको हुनेछ । समय तोक्ने अधिकार सम्बन्धित विभागको हुनेछ ।
- (घ) अभ्यास प्रशिक्षणमा उत्तीर्ण हुनका निम्ति कम्तिमा ६५% अंक प्राप्त गर्नुपर्नेछ । त्यसभन्दा कम अंक ल्याउने प्रशिक्षार्थीहरु त्यसपछि आउने चरणको अभ्यास प्रशिक्षणमा सहभागी हुनेछन् ।
- (ङ) अभ्यास प्रशिक्षार्थीहरुको अभ्यास प्रशिक्षणको दिन तोक्ने अधिकार सुपरीवेक्षण तथा मूल्यांकन विभागलाई हुनेछ । विभागले गोलाप्रथा, आपसी समझदारी वा विषयको सिलसिलेवार प्रस्तुतिका आधारमा त्यस्तो दिन तोक्नेछ ।
- (च) तोकिएको दिन विना सूचना अनुपस्थित भएमा त्यस्तो प्रशिक्षार्थीलाई दोस्रोपटक मौका दिइने छैन । सूचना दिएर पनि तोकिएको समयमा लगातार २ पटक अनुपस्थित भएमा त्यस्तो प्रशिक्षार्थी अभ्यास प्रशिक्षणमा सहभागी हुन पाउने छैन ।
- (छ) अभ्यास प्रशिक्षणमा सहभागी प्रशिक्षार्थीहरुको मूल्यांकन निम्न मापदण्डका आधारमा हुनेछ ।
- विषयको बहुआयमिक ज्ञान र विश्व दृष्टिकोण - ५५ अंक,
 - विषय सुहाउँदो उदाहरण/दृष्टान्त - १० अंक
 - अध्यापनको शैली - ५ अंक
 - प्रश्नोत्तरमा सही जवाफ र शैली - १० अंक
 - समयको व्यवस्थापन - ५ अंक
 - विषयको नोट - ५ अंक
 - विषयको स्लाइड - ५ अंक
 - दैनिक उपस्थिति र प्रश्नोत्तरमा सहभागिता - ५ अंक
- (ज) प्रत्येक अभ्यास प्रशिक्षकले आफूले अभ्यास गर्ने विषयको नोट र स्लाइड कम्तिमा २४ घण्टा अगावै मूल्यांकन टिमलाई उपलब्ध गराउनुपर्नेछ ।
- (झ) सहभागीहरुको रुचि र परीक्षामा ल्याएको नतिजाका आधारमा मूल्यांकन विभागले अभ्यास प्रशिक्षणको विषय छनोट गर्नेछ ।
- (ञ) अघिल्लो अभ्यास प्रशिक्षण कक्षामा भाग लिएका प्रशिक्षकहरुले दोस्रोपटक र त्यसपछि अभ्यास प्रशिक्षणमा भाग लिँदा पूरानै विषयमा अभ्यास गर्नेछन् ।
- (ट) अभ्यास प्रशिक्षणमा प्रश्नोत्तर सेसन हुनेछ । अभ्यास प्रशिक्षकले बढीमा पाँच मिनेटभित्र सबै प्रश्नको जवाफ समेटिने गरी कक्षाको अन्तिममा उत्तर दिनुपर्नेछ ।
- (ठ) अभ्यास प्रशिक्षण सम्बन्धी थप कार्यविधि निर्माण गर्ने अधिकार सुपरीवेक्षण तथा मूल्यांकन विभागलाई हुनेछ ।

१२. सदस्यता बितरण सम्बन्धी कार्यविधि

संस्थाको सदस्यता बितरण सम्बन्धी कार्यविधि तपसिल बमोजिम हुनेछ ।

- (क) संस्थाको साधारण, आजीवन र मानार्थ सदस्यता प्रदान गर्ने अधिकार केन्द्रीय समितिलाई मात्र हुनेछ ।
- (ख) केन्द्रीय विभाग, प्रदेश समिति र जिल्ला शाखाले संस्थाको उद्देश्य बुझेको र संस्थाको हितमा क्रियाशील व्यक्तिलाई सदस्यताका लागि सिफारिस गर्न सक्नेछ । त्यसमाथि केन्द्रीय समितिले आवश्यक जाँचबुझ गरी उचित निर्णय लिनेछ ।

- (ग) सदस्यता बितरण गर्दा मार्क्सवादी ज्ञान केन्द्रको कक्षा लिएका विद्यार्थीलाई प्राथमिकता दिने नीति लिइनेछ ।
- (घ) सदस्यता बितरण गर्दा सम्भव भएसम्म आजीवन सदस्यता बितरणलाई प्रोत्साहन गरिनेछ ।
- (ङ) संस्थाको वार्षिक र विशेष साधारण सभामा गणपुरक संख्यालाई समेत ध्यानमा राखेर सदस्यता बितरण गरिनेछ ।

परिच्छेद - ३

संस्थाको आचारसंहिता

१३. केन्द्रीय समितिका पदाधिकारी र सदस्यहरूका लागि आचारसंहिता :-

- (क) केन्द्रीय कार्यसमितिको बैठक कम्तिमा महिनाको एकपटक र केन्द्रीय कार्यसमितिको बिस्तारित बैठक कम्तिमा ३ महिनामा एकपटक बस्नेछ । कामको गुरुत्व र आवश्यकता हेरेर पूर्ण बैठक र बिस्तारित बैठक तोकिएको समयअगावै गर्न सकिनेछ ।
- (ख) पूर्ण बैठक र बिस्तारित बैठक अध्यक्षसँगको परामर्शमा महासचिवले बोलाउनेछ । पदाधिकारी र सदस्यहरूलाई बैठकको सूचना कम्तिमा २४ घण्टा अगावै दिइनेछ । त्यस्तो सूचना बैठकका एजेण्डासहित टेलिफोन वा फोन म्यासेजमार्फत् गराइनेछ ।
- (ग) कार्यसमितिका पदाधिकारी रहेको सचिवालय टीम रहनेछ । उक्त सचिवालय टिमको बैठक आवश्यकताअनुसार बस्नेछ । साथै विभिन्न कामका लागि सचिवालय बैठकमा आवश्यक सदस्यहरूलाई आमन्त्रण गर्न सक्नेछ ।
- (घ) लगातार बिना सूचना दुईवटा बैठकमा अनुपस्थित भएमा वा सूचना दिएर पनि लगातार तीनवटा बैठकमा अनुपस्थित भएमा त्यस्तो पदाधिकारी र सदस्यलाई कार्यसमितिबाट हटाइनेछ । साथै वार्षिक बैठकको गणना गर्दा दुईतिहाइभन्दा कम बैठकमा सहभागी रहेमा पनि त्यस्तो पदाधिकारी वा सदस्य कार्यसमितिमा रहनेछैन । तर, काबुबाहिरको परिस्थितिको हकमा भने यो व्यवस्था लागू हुने छैन ।
- (ङ) भर्चुअल कार्यक्रम र एक दिवसीय अन्तरक्रियाहरूको हकमा कार्यसमितिका पदाधिकारी र सदस्यहरूको दुईतिहाइ उपस्थिति अनिवार्य हुनेछ । तर, भौगोलिक प्रतिकूलतालाई विचार गरी कार्यसमितिले त्यसमा छुट दिन सक्नेछ ।
- (च) भौतिक रुपमा उपस्थित भएर सञ्चालन हुने 'कक्षा'मा पदाधिकारी र सदस्यहरूलाई २ समूहमा विभाजन गरिनेछ । त्यसरी विभाजन भएको समूहले आफ्नो चरणको कक्षा सञ्चालन गर्नुपर्नेछ । त्यस्तो कक्षा बढीमा २ महिनामा एकपटक सञ्चालन गरिनेछ । आवश्यकताअनुसार त्यसभन्दा अगावै पनि त्यस्तो कक्षा चलाउन सकिनेछ । यसरी पदाधिकारी र सदस्यले चार महिनामा कम्तिमा ५ देखि ७ दिन स्कुलका लागि स्वयं उपस्थित भएर समय दिनुपर्नेछ ।
- (छ) भौतिक रुपमा स्कुलमा सहभागी भएको पदाधिकारी र सदस्यले कार्यसमितिले तोकेबमोजिमको विषयमा केन्द्रित रही कक्षामा अध्यापन गर्नुपर्नेछ ।
- (ज) भौतिक रुपमा उपस्थित भएर सञ्चालन गरिने कक्षाको व्यवस्थापन स्थानीय पार्टी वा आयोजक टीमले गर्नेछ । उपत्यकाबाहिर हुने त्यस्तो कक्षाको प्रदेश समिति वा जिल्ला शाखाले समन्वय गर्नेछ । कक्षा सञ्चालनमा लाग्ने सम्पूर्ण खर्च आयोजक/व्यवस्थापकको हुनेछ । तर, केन्द्रीय समितिले तोकिएको पठाएका पदाधिकारी, सदस्य, प्रशिक्षक र विभागका सदस्यहरूको सार्वजनिक

यातायातमा सवार गर्दा लाग्ने बराबरको यातायात वापतको खर्च केन्द्रीय कार्यसमितिले उपलब्ध गराउनेछ ।

(भ) संस्थाको पदाधिकारी र सदस्यले संस्थाले दिएको संस्थागत र व्यक्तिगत जिम्मेवारी पूरा गर्नुपर्नेछ । केन्द्रीय विभाग वा प्रदेश समितिमा रहेर निश्चित जिम्मेवारी पूरा गर्नु निजको दायित्व हुनेछ ।

(ज) संस्थाका पदाधिकारी र सदस्यहरूको आचरण, प्रतिवद्धता, चिन्तन र व्यवहार भौतिकवादी दृष्टिकोणअनुसारको हुनुपर्नेछ । चाडपर्व, संस्कार-संस्कृति, खानपान, सामाजिक व्यवहारहरूमा सर्वहारावादी एवं भौतिकवादी व्यवहार भल्किनुपर्नेछ ।

(ट) संस्थाका पदाधिकारी र सदस्यहरूले अध्ययनलाई जीवनपद्धतिका रूपमा लिनुपर्नेछ । संस्थाका पदाधिकारी र सदस्यहरूले के विषय अध्ययन गर्दैछन् भन्ने विषयमा आवश्यकताअनुसार छलफल र अन्तरक्रिया गरिनेछ ।

(ठ) संस्थाका पदाधिकारी र सदस्यहरू मार्क्सवादी ज्ञान केन्द्रले तोकी पठाएको स्थान वा कार्यक्रममा संस्थागत प्रतिनिधित्व गर्दै संस्थाको उद्देश्यबमोजिमको काम गर्नुपर्नेछ ।

१४. सुपरीवेक्षण तथा मूल्यांकन विभागको जिम्मेवारी तथा आचारसंहिता :-

यस विभागले तपसिलको जिम्मेवारी र आचारसंहितामा रही कार्यसम्पादन गर्नेछ ।

(क) प्रत्यक्ष रूपमा उपस्थित भएर सञ्चालन गरिने कक्षा र अनलाइन कक्षामा सहभागी विद्यार्थीका लागि प्रश्नपत्र तयार पार्ने ।

(ख) कक्षामा सहभागी विद्यार्थीहरूको परीक्षा लिने तथा नतिजा प्रकाशन गर्ने ।

(ग) उत्कृष्ट र अनुशासित विद्यार्थी छनोट गरी पुरस्कारका लागि केन्द्रीय कार्यसमितिलाई सिफारिस गर्ने ।

(घ) अभ्यास प्रशिक्षणमा सहभागी प्रशिक्षकहरूको अभ्यास प्रशिक्षण सञ्चालन गर्ने, उनीहरूको मूल्यांकन गर्ने र नतिजा प्रकाशन गर्ने ।

(ङ) आफ्नो विभागको वार्षिक कार्ययोजना तयार गरी लागू गर्ने ।

(च) मूल्यांकनका लागि थप जनशक्ति आवश्यक भएमा विभागले रोष्टर तयार पारी सुपरीवेक्षण र मूल्यांकनको काम गर्न सक्नेछ ।

(छ) यस विभागले सुपरीवेक्षण र मूल्यांकन सम्बन्धी थप कार्यविधि र आचारसंहिता तयार पारी लागू गर्न सक्नेछ ।

१५. अनुशासन विभागको जिम्मेवारी तथा आचारसंहिता :-

यस विभागले तपसिलको जिम्मेवारी र आचारसंहितामा रही कार्यसम्पादन गर्नेछ ।

- (क) केन्द्रीय कार्यसमिति, विभाग, प्रदेश समिति, जिल्ला शाखा र सम्पूर्ण सदस्यहरुका लागि संस्थाको विधान, विनियम र आचारसंहिताको परिधिभित्र रही केन्द्रीय कार्यसमितिदेखि संस्थाका सदस्यसम्मको चालचलनको अनुगमन र मूल्यांकन गर्ने ।
- (ख) अनुशासन सम्बन्धी कामको अभिलेख फाराम, स्पष्टिकरणको ढाँचा, अनुशासनको मूल्यांकन सम्बन्धी नियम बनाउने ।
- (ग) संस्थाको विधान र आचारसंहिता विपरित काम गर्ने पदाधिकारी/सदस्यलाई निश्चित समय तोकेर सचेत गराउने, स्पष्टिकरण लिने ।
- (घ) सम्बन्धित व्यक्तिले दिएको स्पष्टिकरणका आधारमा निजलाई कारवाहीका लागि केन्द्रीय कार्यसमितिमा सिफारिस गर्ने ।
- (ङ) अनुशासन सम्बन्धी कामको सम्पूर्ण विवरण कार्यालय तथा अभिलेख विभागमा अद्यावधिक गराउने ।
- (च) यस विभागले अनुशासनको मूल्यांकन गर्दा संस्थागत हितलाई केन्द्रमा राख्नेछ ।

१६. प्रशिक्षक विभागको जिम्मेवारी तथा आचारसंहिता :-

यस विभागले तपसिलको जिम्मेवारी र आचारसंहितामा रही कार्यसम्पादन गर्नेछ ।

- (क) केन्द्रीय कार्यसमितिले निर्धारण वा स्वीकृत गरेको कार्यक्रमका आधारमा प्रशिक्षकहरु तयार गर्ने, प्रशिक्षकहरुलाई विषय र अध्यापनको शीर्षक तोक्ने ।
- (ख) तोकिएको प्रशिक्षकले कक्षा लिन नसक्ने परिस्थितिमा सम्बन्धित विषयको कक्षा सञ्चालनका लागि बैकल्पिक प्रशिक्षकको व्यवस्था गर्ने ।
- (ग) तोकिएको पाठ्यक्रममा परिमार्जन वा संशोधन गर्नुपरेमा संशोधन गर्नुपर्ने पाठ्यक्रमको विषयवस्तु र कारणसहित पाठ्यक्रम परिमार्जनका लागि केन्द्रीय कार्यसमितिमा सिफारिस गर्ने ।
- (घ) अभ्यास प्रशिक्षणबाट उत्तीर्ण प्रशिक्षकहरूसँग समन्वय गर्ने, प्रशिक्षकहरुलाई विषयगत समूहमा विभाजन गरी कामको सहजीकरण गर्ने ।
- (ङ) प्रशिक्षकका लागि आवश्यक पर्ने सन्दर्भ सामग्री, नोट तयार र स्लाइज लगायतका सामग्री निर्माणमा सहयोग गर्ने ।
- (च) विभिन्न डिस्कोर्स कक्षाहरुमा अतिथिको व्यवस्था, कक्षाको सञ्चालन र व्यवस्थापनको काम गर्ने ।
- (ज) कक्षा लिन चाहने विद्यार्थीहरुको वर्गीकरण गर्ने ।

१७. कार्यालय तथा अभिलेख विभागको जिम्मेवारी तथा आचारसंहिता :-

यस विभागले तपसिलको जिम्मेवारी र आचारसंहितामा रही कार्यसम्पादन गर्नेछ ।

- (क) कर्मचारीको व्यवस्था गरेर वा विभागका पदाधिकारीहरु र सदस्यहरुको जिम्मेवारी बाँडफाँड गरी कार्यालय सञ्चालन गर्ने ।
- (ख) केन्द्रीय कार्यसमिति, विभिन्न विभागीय समिति, प्रदेश समिति, जिल्ला शाखा र अन्य समिति र स्थानबाट प्राप्त विवरणलाई अभिलेखन गरी सुरक्षित राख्ने ।
- (ग) विभिन्न समिति र विभागहरुले आफ्नो जिम्मेवारीसँग सम्बन्धित कुनै सूचना वा सामग्री लिन चाहेमा त्यस्तो सूचना वा सामग्री उपलब्ध गराउने ।
- (घ) कक्षामा सहभागी विद्यार्थीहरुको अभिलेख राख्ने ।
- (ङ) परीक्षा, प्रश्नपत्र र मूल्यांकनको अभिलेख राख्ने ।
- (च) सार्वजनिक समारोहका लागि सञ्चार माध्यम र पत्रकारहरुलाई सूचना सम्प्रेषण गर्ने ।
- (छ) संस्थाका गतिविधिहरुलाई सञ्चार माध्यममा समाचार वा आलेखका रूपमा प्रकाशित गर्ने/गराउने ।
- (ज) कक्षा लिन चाहने विद्यार्थीहरुको खोजी र समन्वयको काम गर्ने ।
- (झ) कार्यालय सञ्चालन र अभिलेख व्यवस्थापन सम्बन्धी अन्य कामहरु गर्ने ।

१८. अनुवाद, सम्पादन तथा प्रकाशन विभागको जिम्मेवारी तथा आचारसंहिता :-

यस विभागले तपसिलको जिम्मेवारी र आचारसंहितामा रही कार्यसम्पादन गर्नेछ ।

- (क) मार्क्सवादी ज्ञान केन्द्रसँग सम्बन्धित पाठ्यक्रम, नोट र अन्य सामग्रीहरुको सम्पादन गर्ने ।
- (ख) कक्षा सञ्चालनका लागि आवश्यक पुस्तक एवं सन्दर्भ सामग्रीहरुको प्रबन्ध गर्ने ।
- (ग) ज्ञान केन्द्रसँग सम्बन्धित पुस्तक/स्मारिका/प्रतिवेदन आदि सम्पादन र प्रकाशन गर्ने ।
- (घ) अध्ययन सामग्री र पुस्तकहरुको अनुवादको काम गर्ने ।
- (ङ) अध्ययन सामग्री र पुस्तकहरुको प्रकाशन गर्ने ।

१९. वित्त विभागको जिम्मेवारी तथा आचारसंहिता :-

यस विभागले तपसिलको जिम्मेवारी र आचारसंहितामा रही कार्यसम्पादन गर्नेछ ।

- (क) संस्थाको अनुमानित वार्षिक बजेट तयार पार्ने ।
- (ख) विभागको वार्षिक कार्ययोजना तयार पार्ने ।
- (ग) आम्दानीमा स्रोतहरुको पहिचान गरी कोष निर्माणमा सक्रिय रहने ।
- (घ) संस्थाको कोषको संरक्षण र लेखा राख्ने ।
- (ङ) खर्चको औचित्य हेरी भुक्तानी गर्ने ।

(च) केन्द्रीय कार्यसमितिको निर्देशन बमोजिम संस्थाको साधारण र आजीवन सदस्यता वितरण र त्यसको लेखा व्यवस्थापन गर्ने ।

(ज) बैंक खाता सञ्चालन, पान दर्ता लगायतका आर्थिक विषयसँग सम्बन्धित काम गर्ने ।

२०. व्यवस्थापन विभागको जिम्मेवारी तथा आचारसंहिता :-

यस विभागले तपसिलको जिम्मेवारी र आचारसंहितामा रही कार्यसम्पादन गर्नेछ ।

(क) अनलाइन माध्यम र भौतिक रूपमा उपस्थित भएर सञ्चालन गरिने कक्षा र कार्यक्रमको प्रबन्ध गर्ने ।

(ख) अनलाइन माध्यमबाट कक्षा सञ्चालन गर्दा इन्टरनेट, जुम वा अन्य प्राविधिक माध्यमको व्यवस्था गर्ने, त्यसको सञ्चालनको नेतृत्व गर्ने ।

(ग) विद्यार्थीका लागि गुगल फाराम, प्रिन्टेड फाराम, हाजिरी फारम, लगायतको व्यवस्था गर्ने ।

(घ) परीक्षामा सहभागी विद्यार्थीहरूका लागि प्रमाणपत्रको व्यवस्था गर्ने ।

(ङ) उत्कृष्ट र अनुशासित विद्यार्थीका लागि प्रमाणपत्र, अतिथिहरूका लागि मायाको पत्र, सम्मानपत्र वा अन्य आवश्यक सामग्री तयार पार्ने ।

(च) विचारगोष्ठी, साधारण सभा लगायतका सार्वजनिक कार्यक्रमका लागि हल व्यवस्थापन, खाने/बस्ने प्रबन्ध, भण्डा, ब्यानर, मायाको चिनो, ब्याज, परिचयपत्र, टोपी, कापीकलम लगायतका सामग्रीहरूको व्यवस्था गर्ने ।

(छ) भौतिक रूपमा उपस्थित भएर सञ्चालन गर्ने कक्षाको व्यवस्थापन गर्ने ।

(ज) कक्षा लिन चाहने विद्यार्थीहरूको खोजी र समन्वयको काम गर्ने ।

२१. प्रचार तथा पुस्तकालय विभागको जिम्मेवारी तथा आचारसंहिता :-

यस विभागले तपसिलको जिम्मेवारी र आचारसंहितामा रही कार्यसम्पादन गर्नेछ ।

(क) मार्क्सवादी ज्ञान केन्द्रसँग सम्बन्धित कार्यक्रमहरूको प्रचारप्रसार सम्बन्धि काम गर्ने ।

(ख) समाचार, प्रेस विज्ञप्ति, कार्यक्रमको ब्यानर लगायतका प्रचार सम्बन्धि काम गर्ने ।

(ग) ई-लाइब्रेरी सञ्चालन गर्ने ।

(घ) ई-लाइब्रेरीको प्राविधिक कामको नेतृत्व र अनुगमन गर्ने ।

(ङ) भौतिक रूपमा पुस्तकालय सञ्चालन र अभिलेख अद्यावधिक गर्ने ।

२२. महिला समन्वय विभागको जिम्मेवारी तथा आचारसंहिता :-

यस विभागले तपसिलको जिम्मेवारी र आचारसंहितामा रही कार्यसम्पादन गर्नेछ ।

(क) प्रशिक्षक विभागसँग समन्वय गरी हरेक चरणको कक्षा र अभिमुखीकरण कक्षामा समेत महिला प्रशिक्षकको व्यवस्थाको व्यवस्था गर्ने ।

- (ख) मार्क्सवादी कक्षामा अध्ययन गरी प्रमाणपत्र प्राप्त गरेका महिला सहभागीहरूसँग समन्वयको काम गर्ने ।
- (ग) मार्क्सवादी कक्षामा अध्ययन गरी प्रमाणपत्र प्राप्त गरेका महिला सहभागीहरूको अभिलेख चुस्त रूपमा राख्ने ।
- (घ) महिला नेतृत्व विकासका निम्ति विभिन्न रचनात्मक कार्यक्रम तयार गरी कार्यसमितिको बैठकमा सिफारिस गर्ने ।
- (ङ) महिला आन्दोलन र नेतृत्व विकासका अन्य कामहरू गर्ने ।

२३. प्रदेश समितिको जिम्मेवारी र आचारसंहिता

प्रदेश समितिले तपसिल बमोजिमको जिम्मेवारी र आचारसंहिता पालना गर्नुपर्नेछ ।

- (क) संस्थाको विनियममा व्यवस्था भएबमोजिम प्रदेश समितिको प्रस्ताव तयारी पारी स्वीकृतिका लागि केन्द्रीय कार्यसमितिको बैठकमा पेश गर्ने ।
- (ख) जिल्ला शाखाको नेतृत्व निर्माणका लागि पहल गर्ने ।
- (ग) जिल्ला शाखाको सिफारिस गरी अनुमोदनका लागि केन्द्रीय समितिमा पेश गर्ने ।
- (घ) सम्बन्धित प्रदेशमा आयोजना हुने कार्यक्रमको संयोजन र व्यवस्थापनको काम गर्ने ।
- (ङ) कम्तिमा ६ महिनामा एउटा औपचारिक कक्षा, डिस्कोर्स वा विचारमूलक कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने ।
- (च) केन्द्रले सञ्चालन गर्ने कक्षा वा कार्यक्रमका लागि विद्यार्थी छनोटमा सहयोग गर्ने ।
- (छ) केन्द्रीय समितिसँग समन्वय गरी अन्य कामहरू गर्ने ।
- (ज) प्रदेशको वार्षिक कार्ययोजना निर्माण गरी लागू गर्ने ।
- (झ) प्रदेशले सञ्चालन गर्ने कार्यक्रमका लागि आवश्यकताअनुसार केन्द्रीय विभागहरूको सहयोग लिन सकिनेछ ।

२४. जिल्ला शाखाको जिम्मेवारी र आचारसंहिता

जिल्ला शाखाले तपसिल बमोजिमको जिम्मेवारी र आचारसंहिता पालना गर्नुपर्नेछ ।

- (क) संस्थाको विनियममा व्यवस्था भएबमोजिम जिल्ला शाखाको प्रस्ताव तयारी पारी स्वीकृतिका लागि माथिल्लो समितिमा पठाउने ।
- (ख) सम्बन्धित जिल्लामा आयोजना हुने कार्यक्रमको संयोजन र व्यवस्थापनको काम गर्ने ।
- (ग) कम्तिमा १ वर्षमा एउटा औपचारिक कक्षा, डिस्कोर्स वा विचारमूलक कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने ।
- (घ) केन्द्र र प्रदेशले सञ्चालन गर्ने कक्षा वा कार्यक्रमका लागि विद्यार्थी छनोटमा सहयोग गर्ने ।

- (ड) आवश्यकता हेरी स्थानीय तहमा संरचना तयार पारी स्वीकृतिका लागि प्रदेश समितिमा पठाउने ।
- (च) प्रदेश समितिसँग समन्वय गरी अन्य कामहरु गर्ने ।
- (छ) जिल्लाले सञ्चालन गर्ने कार्यक्रमका लागि आवश्यकताअनुसार केन्द्र र प्रदेशको सहयोग लिन सकिनेछ ।

२५. स्थानीय समितिको जिम्मेवारी र आचारसंहिता

स्थानीय समितिले तपसिल बमोजिमको जिम्मेवारी र आचारसंहिता पालना गर्नुपर्नेछ ।

- (क) सम्बन्धित जिल्लाको निर्देशनमा रही कार्यसम्पादन गर्ने ।
- (ख) सम्भाव्यता हेरी औपचारिक कक्षा, डिस्कोर्स वा विचारमूलक कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने ।
- (ग) केन्द्र, प्रदेश र जिल्लाले सञ्चालन गर्ने कक्षा वा कार्यक्रममा सहयोग गर्ने ।
- (घ) जिल्ला शाखासँग समन्वय गरी अन्य कामहरु गर्ने ।

२६. प्रशिक्षकहरुको जिम्मेवारी र आचारसंहिता

मार्क्सवादी ज्ञान केन्द्रद्वारा आयोजित कक्षा लिने प्रशिक्षकहरुले तपसिल बमोजिमको आचारसंहिता पालना गर्नुपर्नेछ ।

- (क) आयोजकले दिएको विषयवस्तु, विश्वदृष्टिकोण र शीर्षकमा केन्द्रित रहेर अध्यापन गर्नुपर्नेछ ।
- (ख) कक्षा लिँदा प्रविधिको अधिकतम प्रयोगमा ध्यान दिनुपर्नेछ ।
- (ग) प्रशिक्षकले आफ्नो कक्षा र विषयको स्लाइड, नोट र अन्य अध्ययन सामग्री तयार पार्नुपर्नेछ ।
- (घ) प्रशिक्षकले आफ्नो अध्यापन सकिएपछि त्यस्तो अध्ययन सामग्री सहभागीहरुलाई उपलब्ध गराउनुपर्नेछ ।
- (ड) प्रशिक्षकको अध्यापनको विषय र शीर्षक आयोजक वा प्रशिक्षक विभागले तोक्नेछ ।
- (च) पूर्वनिर्धारित कक्षा लिन नसक्ने परिस्थितिमा त्यसको बैकल्पिक व्यवस्थाका लागि सहजीकरण गर्नु प्रशिक्षकको जिम्मेवारी हुनेछ ।
- (छ) प्रशिक्षकको पारिश्रमिक सम्बन्धी व्यवस्था आयोजकले तोकेबमोजिम हुनेछ ।

२७. अनलाइन कक्षामा सहभागी विद्यार्थीका लागि आचारसंहिता :-

मार्क्सवादी ज्ञान केन्द्रद्वारा आयोजित अनलाइन कक्षामा सहभागी हुन चाहने विद्यार्थीहरुले तपसिल बमोजिमको आचारसंहिता पूर्ण रुपमा पालना गर्नुपर्नेछ ।

- (क) विद्यार्थीहरुले कक्षामा जोडिनुपूर्व अनिवार्य रुपमा गुगल फाराम भरी आफ्नो विवरण अभिलेखन गर्नुपर्नेछ ।

- (ख) कक्षा सुरु हुनुभन्दा १० मिनेट अघि नै विद्यार्थीहरु जुम वा ज्ञान केन्द्रले दिएको अन्य कुनै प्राविधिक लिंकमा जोडिनुपर्नेछ ।
- (ग) विद्यार्थीहरु प्रत्येक दिनको कक्षामा अनिवार्य रुपमा सहभागी हुनुपर्नेछ ।
- (घ) प्रत्येक सहभागी विद्यार्थीहरु कक्षाको सुरुदेखि अन्तिमसम्म बस्नुपर्नेछ ।
- (ङ) कुनै कारणवश कक्षामा उपस्थित हुन नसकेमा विद्यार्थीले पूर्वसूचना दिनुपर्नेछ ।
- (च) बिना सूचना २ दिन लगातार अनुपस्थित भएमा विद्यार्थीलाई कक्षाको ग्रुपबाट हटाइनेछ ।
- (छ) प्रत्येक सहभागीहरुको दैनिक रुपमा हाजिर हुनेछ ।
- (ज) नचिनिने नामबाट उपस्थित सहभागीको हाजिर छुटेमा आयोजक जवाफदेही हुने छैन ।
- (झ) कक्षामा बस्दा घरायसी तर मर्यादित र सरल पोसाकमा बस्नुपर्नेछ ।
- (ञ) विस्तारामा सुतेर वा बसेर पढ्न पाइने छैन ।
- (ट) कक्षामा बस्दा भिडियो अन गरेर बस्नुपर्नेछ ।
- (ठ) पढ्ने कोठा शान्त र होहल्लारहित हुनुपर्नेछ ।
- (ड) सहभागीहरु जुम वा तोकिएको प्रविधिमा आउँदा आफ्नै नामबाट आउनुपर्नेछ ।
- (ढ) स्वीकृतिबिना जुम वा तोकिएको प्रविधिको युजर कक्षामा सहभागी विद्यार्थीभन्दा बाहिर बाँडेमा कक्षाबाट हटाइनेछ ।
- (ण) प्रत्येक सहभागीले पढेको कुरा टिपोट गर्नुपर्नेछ ।
- (त) ईच्छुक सहभागीलाई कक्षासँग सम्बन्धित प्रश्नका लागि निश्चित समय दिइनेछ ।
- (थ) सहभागीहरुले कार्यक्रम व्यवस्थापनका लागि तोकिएको शुल्क भुक्तानी गर्नुपर्नेछ ।
- (द) शुल्क भुक्तानी गर्ने नसक्ने सहभागीहरुले आयोजकलाई अग्रिम सूचना दिनुपर्नेछ ।
- (ध) कक्षामा विचार, समूह वा आस्थाका आधारमा कसैले कसैमाथि कुनै किसिमको आरोप/आक्षेप लगाउन पाइने छैन ।
- (न) अमर्यादित व्यवहार गर्ने सहभागीलाई आयोजकले कक्षाबाट निकाल्न सक्नेछ ।
- (प) प्रशिक्षकले हेर्न चाहेमा सहभागीले कक्षाको आफ्नो टिपोट उपलब्ध गराउनुपर्नेछ ।
- (फ) प्रत्येक सहभागीले कक्षाको अन्तिम दिन तोकिएको माध्यममार्फत् परीक्षा दिनुपर्नेछ ।
- (ब) परीक्षा नदिने सहभागीलाई सहभागिताको प्रमाणपत्र उपलब्ध गराइने छैन ।
- (भ) परीक्षामा शीर्ष अंक ल्याउने र नियमित एवं अनुशासित विद्यार्थीलाई पुरस्कृत गरिनेछ ।
- (म) प्रशिक्षक बन्न चाहने सहभागीका लागि सम्भव अवसर र थप कक्षा प्रदान गरिनेछ ।

- (य) कुनै कुरा अस्पष्ट भएमा प्रशिक्षक र आयोजकसँग सम्पर्क गर्न सकिनेछ ।
- (र) कक्षा सम्बन्धी सुझाव, गुनासो वा आलोचना भए स्पष्ट रूपमा राख्न सकिनेछ ।
- (ल) विद्यार्थीको आचारसंहिता सम्बन्धी अन्य व्यवस्था आयोजकले तोकेबमोजिम हुनेछ ।

२८. भौतिक रूपमा सञ्चालन गरिने कक्षाको आचारसंहिता :-

भौतिक रूपमा उपस्थित भएर सञ्चालन गरिने कक्षामा सहभागी विद्यार्थीहरूले तपसिल बमोजिमको आचारसंहिता पूर्ण रूपमा पालना गर्नुपर्नेछ ।

- (क) विद्यार्थीहरूले कक्षामा जोडिनुपूर्व अनिवार्य रूपमा तोकिएको फारममा आफ्नो विवरण अभिलेखन गर्नुपर्नेछ ।
- (ख) विद्यार्थीहरू प्रत्येक दिनको कक्षामा अनिवार्य रूपमा सहभागी हुनुपर्नेछ ।
- (ग) प्रत्येक सहभागी विद्यार्थीहरू कक्षाको सुरुदेखि अन्तिमसम्म बस्नुपर्नेछ ।
- (घ) कुनै कारणवश कक्षामा उपस्थित हुन नसकेमा विद्यार्थीले पूर्वसूचना दिनुपर्नेछ ।
- (ङ) कक्षा अवधिभर विद्यार्थीले मोबाइल फोनको प्रयोग गर्न पाउने छैन ।
- (च) प्रत्येक सहभागीहरूको दैनिक रूपमा हाजिर हुनेछ ।
- (छ) प्रत्येक सहभागीले पढेको कुरा टिपोट गर्नुपर्नेछ । प्रशिक्षकले हेर्न चाहेमा आफ्नो टिपोट उपलब्ध गराउनुपर्नेछ ।
- (ज) ईच्छुक सहभागीलाई कक्षासँग सम्बन्धित प्रश्नका लागि निश्चित समय दिइनेछ ।
- (झ) सहभागीहरूले कार्यक्रम व्यवस्थापनका लागि तोकिएको शुल्क भुक्तानी गर्नुपर्नेछ ।
- (ञ) कक्षामा विचार, समूह वा आस्थाका आधारमा कसैले कसैमाथि कुनै किसिमको आरोप/आक्षेप लगाउन पाइने छैन ।
- (ट) अमर्यादित व्यवहार गर्ने सहभागीलाई आयोजकले कक्षाबाट निकाल्न सक्नेछ ।
- (ठ) प्रत्येक सहभागीले कक्षाको अन्तिम दिन तोकिएको माध्यममार्फत् परीक्षा दिनुपर्नेछ ।
- (ड) परीक्षा नदिने सहभागीलाई सहभागिताको प्रमाणपत्र उपलब्ध गराइने छैन ।
- (ढ) परीक्षामा शीर्ष अंक ल्याउने र नियमित एवं अनुशासित विद्यार्थीलाई पुरस्कृत गरिनेछ ।
- (ण) प्रशिक्षक बन्न चाहने सहभागीका लागि सम्भव अवसर र थप कक्षा प्रदान गरिनेछ ।
- (त) कक्षा सम्बन्धी सुझाव, गुनासो वा आलोचना भए स्पष्ट रूपमा राख्न सकिनेछ ।
- (थ) विद्यार्थीको आचारसंहिता सम्बन्धी अन्य व्यवस्था आयोजकले तोकेबमोजिम हुनेछ ।

३०. प्रशिक्षक पारिश्रमिक सम्बन्धी आचारसंहिता

कक्षाका प्रशिक्षकहरूलाई दिइने पारिश्रमिकको आचारसंहिता तपसिल बमोजिम हुनेछ ।

- (क) संस्थाको क्षमता र अवस्था हेरी उच्च, मध्यम र आधारभूत तहको पाठ्यक्रम अध्यापन गराउने प्रशिक्षकलाई रु. ५००१- देखि रु. ३०००१- सम्मको पारिश्रमिक दिन सकिनेछ । त्यस्तो पारिश्रमिक केन्द्रीय समितिले तोक्नेछ ।
- (ख) संस्थाले पारिश्रमिक दिन नसक्ने र प्रशिक्षकले पारिश्रमिक दिन नचाहने परिस्थितिमा आवश्यकता हेरी सम्मानपत्र, मायाको चिनो वा अन्य कुनै उपहार दिन सकिनेछ ।
- (ग) कक्षा सञ्चालन गर्दा सम्भव भएसम्म प्रशिक्षकहरूलाई स्वयंसेवाका लागि आग्रह गरिनेछ । तर, सहभागीबाट संकलित शुल्कबाट पारिश्रमिक दिन सम्भव भएमा प्रशिक्षकलाई पारिश्रमिक दिनु संस्थाको अनिवार्य नैतिक जिम्मेवारी हुनेछ ।
- (घ) पारिश्रमिक सम्बन्धी अन्य व्यवस्था केन्द्रीय समितिले तोकेबमोजिम हुनेछ ।

परिच्छेद - ४

विविध

३१. दृष्टिकोण र आचारसम्बन्धी आचारसंहिता :-

- (क) संस्थाका सबै सदस्यले सर्वहारा आचरण, भौतिकवादी दृष्टिकोण र जनसेवालाई आफ्नो जीवनशैली बनाउनुपर्नेछ ।
- (ख) चाडपर्व, संस्कार-संस्कृति, जीवनशैलीमा गैरमाक्सवादी चिन्तन र व्यवहारबाट मुक्त हुन सम्भव कोशिश गर्नुपर्नेछ ।
- (ग) संस्थाको सर्वोपरि हितलाई केन्द्रमा राख्नु सबै सदस्यको जिम्मेवारी हुनेछ ।

३२. पारस्परिक सम्भौतासम्बन्धी आचारसंहिता :

- (क) संस्थाले आवश्यक ठानेमा कार्यक्षेत्र र उद्देश्य मिल्ने दुई वा दुईभन्दा बढी संस्थासँग मिलेर मार्क्सवादी कक्षा, कार्यशाला, विचारगोष्ठी वा अन्य कुनै सार्वजनिक कार्यक्रम गर्न सक्नेछ ।
- (ख) संस्थाको उद्देश्य र हितको प्रतिकूल नहुने गरी विभिन्न सरकारी तथा गैरसरकारी निकाय र संस्थासँग साभेदारी गर्न, अनुदान लिन वा दुवै गर्न सक्नेछ ।

३३. विविध :

विविध विषयमा निम्नानुसार हुनेछ ।

- (क) यस कार्यविधि र आचारसंहिताको व्याख्या गर्ने अधिकार केन्द्रीय समितिलाई रहनेछ ।
- (ख) यस कार्यविधि र आचारसंहिताको संशोधन वा परिमार्जनको अधिकार केन्द्रीय समितिलाई रहनेछ ।
- (ग) प्रदेश समिति, जिल्ला शाखा र स्थानीय समितिले कुनै सामाजिक संस्थासँग सहकार्य गर्नुपरेमा, अनुदान वा कुनै प्रकारको सहयोग लिनुपरेमा केन्द्रीय समितिको पूर्वस्वीकृति लिनुपर्नेछ ।

- (घ) प्रदेश समिति, जिल्ला शाखा र स्थानीय समितिको आम्दानी खर्चको विवरण केन्द्रीय समितिमा पेश गर्नुपर्नेछ । केन्द्रीय समितिले आर्थिक वर्षको अन्त्यमा प्रदेश, शाखा र स्थानीय समितिको आम्दानी खर्चको विवरणसमेत समावेश गरी लेखापरीक्षण गराउनेछ ।
- (ङ) प्रदेश समिति, जिल्ला शाखा र स्थानीय समितिमाफर्त् हुने आम्दानीको बाँडफाँड र खर्चको दायित्व सम्बन्धित समिति र केन्द्रीय समितिको समझदारीमा तय गरिनेछ ।
- (च) प्रदेश समिति, जिल्ला शाखा र स्थानीय समितिले गरेका गतिविधिलाई लिखित रिपोर्टका रूपमा केन्द्रीय समितिलाई जानकारी गराउनुपर्नेछ ।

०००००